

BILSO BENDRUOMENĖS VEIKLOS STRATEGIJA

2022-2027

1

Didžiasalio Bilso bendruomenė

Didžiasalis – kaimas Druskininkų savivaldybėje, 6 km į pietus nuo Leipalingio miestelio, prie Juodojo Bilso ežero. Vietovė turtinga miškais.

Bilso bendruomenė įsteigta 2008 m. Bilso bendruomenė telkia Leipalingio seniūnijos Didžiasalio, Dulgininkų, Kaziulių, Vilkanastrų kaimų gyventojus. Šiuose kaimuose gyvena apie 200 gyventojų. Kaimų žmonėms susibūrus bendrai veiklai lengviau išspręsti iškilusias problemas, atsiranda daugiau būdų išreikšti save, idėjų kaip pagerinti kaimo žmonių laisvalaikį ir užimtumą. Bilso bendruomenė unikali žmonių verslumu. Pranas augina šilauoges, o kitas Pranas augina bites. Onutė prekiauja savo užaugintų vištų kiaušiniiais. Arūnas turi šiltnamius, augina įvairias gėrybes. Jurgita garsėja savo gaminamais konditeriniais gaminiais. Daiva augina braškes ir šilauoges, gamina sūrius. Arvydo šeima džiovina savo užaugintus vaisius ir iš jų gamina natūralius saldainius. Alma, Laisvūnas turi išpuoselėtas kaimo turizmo sodybas. Taip pat yra Augų pieno ūkis, kuris garsėja savo sūriais ir edukacinėmis programomis. Aneta teikia jojimo paslaugas.

Bendruomenė turi pasistačiusi gražius ir jaukius bendruomenės namus. Juose organizuoja šventes, sudaro galimybę bendruomenės namuose žaisti biliardo turnyrus ir organizuoti įvairias veiklas. Bilso bendruomenė ypatingai pasižymi kuriamais spektakliais – Bilso teatru. Spektakliuose parodijuojamos įvairios kaimo žmonių problemos. Naujai įrengtuose bendruomenės namuose kepama duona, bandos, pristatomos įvairios edukacinės programos. Bendruomenė aktyviai įsijungia į Druskininkų vietos veiklos grupės veiklą, dalyvauja Druskininkų kurorto švenčių eisenose, renginiuose, Druskininkų savivaldybės kaimo bendruomenių tradiciniuose sąskrydžiuose ir kituose renginiuose.

PAŽANGA Bilso bendruomenėje

Pažanga bendruomenėje sietina su palaikymu vieni kitų naujoms veikloms, kurios sąlygotų gyventojų naujus verslus ir tarpusavio tinklus. Išlaikant autentišką kaimo ir aplinkinių sodybų sąveiką veikti, kaip tarpusavyje susijusi ir papildanti paslaugų ir vietos produktų pasiūlos erdvė. Naudoti naujas technologijas ir galimybes bendruomeniškumui ir savitarpio pagalbai plėtoti.

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
<ul style="list-style-type: none"> Tarpusavyje bendraujantis kaimo gyventojai, puikūs kaimyniški santykiai kaimynų Verslūs Bendruomenės nariai Puikūs bendruomenės namai su veikiančiu duonkepiu pečiumi, maisto gamybos priemonėmis Bendruomenės nariai turi išlaikę ir moka kepti duoną, gaminti gausybę skirtingų sūrių. Konditerijos gaminių Yra žirgai, jojimo paslaugos, ekskursijos Kaimo sodybos orientuotos į ilgesnį poilsį Kūriais metalo apdirbimo verslas Aktyvi bendruomenė, moka atstovauti savo interesus Talentingi, kūrybingi žmonės kuriasi teatras Gyva šeimų bendravimo kultūra Apsijungia skirtingos kartos, amžiaus grupės bendrai veiklai Gerai santykiai su savivaldybe ir savivaldybės institucijomis, vyksta bendradarbiavimas Rengia ir teikia projektus savivaldybei Bendradarbiauja su kitomis bendruomenėmis 	<ul style="list-style-type: none"> Bendruomenė neturi plano kaip įtakos pėsčiųjų / dviračių tako iki Druskininkų įrengimą Gyventojų nepakankama motyvacija dalyvauti bendrose veiklose Nesukurtas „Bendros paslaugos paketas“ bendruomenėje Senstanti bendruomenė, neišnaudojama Sidabrinės ekonomikos galimybės Nėra vystoma socialinio, bendruomeninio transporto, vienišų žmonių nuvažiavimo (pavežimo) problematika Nėra kultūros darbuotojo etato Aktyvistų perdegimas Nėra paplūdimio, viešos erdvės Trūksta žmogaus rašančio projektus Trūkumas veiklų vyresnio amžiaus žmonėms Vienkiemiai – nutolę vieni nuo kitų Nėra sukurtų tradicijų, pvz., krikštynų naujakuriams, kt. Bendruomenės namai šildomi malkomis
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
<ul style="list-style-type: none"> Savivaldybės skiriamas 0,5 etatas kultūrai Žalioji kursas kitame periode Saulės / vėjo energija bendruomenės poreikiams Gamta: ežerai, miškai, uogos, grybai Vietos veiklos grupės finansuojamos priemonės Sūrūs vėjai (lankytojų atvežimas) 	<ul style="list-style-type: none"> Bendruomenės pastato praradimas, ribojimai veiklai dėl teisės aktų Miškų niokojimas, kirtimas - nebus grybų Senstanti LT visuomenė, naujai besikuriančių gyventojų susvetimėjimas Klimato kaitos poveikis ir miškų kirtimas

VIZIJA

Bilso bendruomenė – tai žalios bendradarbiaujančios ir viena kitą papildančios lėtojo turizmo ir pažintines paslaugas teikiančios sodybos.

MISIJA

Bendradarbiaujant ir padrašinant bendruomenės narius veikti kartu, kuriant ir teikiant rekreacines paslaugas.

ŠŪKIS

Imi ir darai!

PRIORITETAI

I. Bendradarbiavimas rekreacinėms turizmo paslaugoms vystyti bendruomenėje

Bendradarbiaujant bendruomenės nariams suformuoti vientisą ir atpažįstamą paslaugų ir vietoje gaminamų produktų stilišką, pateikimą ir standartą. Siekti, kad kurtųsi nauji verslai, skatinti pagalbą ir bendrystę tarpusavyje.

II. Transportas, rekreacijos infrastruktūra

Bendruomenė identifikavo poreikius ir norus, kai plečiant ir įrengiant naują infrastruktūrą būtų užtikrinama parama verslumui plėtotis ir siekti užsibrėžtos autentiškos rekreacinės erdvės kūrimo Didžiasalyje. Įgyvendinant šį prioritetą reikia apjungti savivaldos, verslo ir bendruomenės galimybes.

III. Bendruomenės veiklos stiprinimas

Bendruomenės stiprinimo prioritetas svarbus visiems gyventojams, kuriant užimtumo, tarpusavio palaikymo ir bendravimo kultūrą. Stipri bendruomenė – puikus partneris savivaldai, siekiant kokybiško gyvenimo Didžiasalyje.

Eil. Nr.	PRIORITETAI	TIKSLAI	PRIEMONĖS
1.	Bendradarbiavimas rekreacinėms turizmo paslaugoms vystyti bendruomenėje	1.1. Sukurti bendrą vizualinį standartą (rodyklės, paslaugų simboliai, adresai, stendai, žemėlapiai)	1.1.1. Sukurti ženklinimo konceptą, paruošti prototipą 1.1.2. Individualių ženklų gamyba. Stendo lankytojams sudarymas. Perkėlimas į elektroninę erdvę
		1.2. Verslumo skatinimas. Savipagalbos verslumo konsultacijos, skatinant vieni kitus plėsti ar inicijuoti veiklą. Bendravimo su klientais patirties dalinimosi mokymai	1.2.1. Patirties pasidalinimo diskusijos. Mokymai kaip spręsti konfliktines situacijas. Patirties pasidalinimas, kaip valdyti lankytojų srautą 1.2.2. Sudaryti sąrašą, kurie galėtų verslauti. Patarti kiekvienam kokią naudą turėtų, ir kokie žingsniai turėtų būti padaryti.
		1.3. Bendruomeninio arba kooperuojančio verslo kūrimas Didžiasalyje	1.3.1. Vietos gyventojų produktų linija „Bilso gėrybės“ 1.3.2. Edukacijų ir pramogų programa
2.	Transportas, rekreacijos infrastruktūra	2.1. Bendruomenės socialinis el. taksi su įkrovimo stotele	2.1.1. Projekto parengimas 2.1.2. Atsakingų savanorių, kurie vairuotų/ pavėžėtų suradimas, išskvietimo sistemos sukūrimas
		2.2. Dviračių takas iki Druskininkų (Sniego arena – Didžiasalis – Vilkanastrai – Leipalingis - Jovaišiai)	2.2.1. Bendradarbiavimas su kitomis bendruomenėmis ir gyventojų nuomonės tyrimas 2.2.2. Poilsio stotelių/ pikniko vietos įrengimas bendruomenės naudai
		2.3. Namelių ant plaustų kaimelis	2.3.1. Parengti idėjos koncepciją, bendradarbiavimo tarp verslo ir bendruomenės verslo modelį 2.3.2. Užsitikrinti vietos valdžios palaikymą. Išsiaiškinti teisinės aplinkybes 2.3.3. Pagaminti prototipą, pradėti gamybą
		2.4. Praplatinti tarp Juodojo Bilso ir Baltojo Bilso esančią pralaidą, atidarant valčių, baidarių kelią	2.4.1. Išsiaiškinti technines ir juridines galimybes, kokių veiksmų reikia, kad įgyvendinti praplėtimą 2.4.2. Surinkti gyventojų parašus ir argumentuotai kreiptis į savivaldybę dėl projekto

			inicijavimo
		2.5. Bendruomenės pirtis ir kubilas	2.5.1. Prie bendruomenės namų pastatyti iki 80 kv.m. pirtelę 2.5.2. Talkų organizavimas, statybos
		2.6. Bendruomenės namų šildymo sistemos keitimas iš atsinaujinančių šaltinių	2.6.1. Investicinio projekto parengimas 2.6.2. Paraiškos parengimas ir įgyvendinimas
3.	Bendruomenės veiklos stiprinimas	3.1. Teatras	3.1.1. Surinkti trupę. Organizuoti veiklą 3.1.2. Kreiptis į savivaldybę dėl meno vadovo etato
		3.2. Bendruomenės aktyvo stiprinimo ir motyvacijos renginiai	3.2.1. Susidaryti metų programą, Metinis renginių kalendorius, kokių renginių aktyvas nori (min 4 renginiai) 3.2.2. Švenčių, paminėjimų organizavimas

Priemonių planas

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Siektina reikšmė	Terminas	Finansavimo šaltinis
1.	Bendradarbiavimas rekreacinėms turizmo paslaugoms vystyti bendruomenėje				
1.1.	Sukurti bendrą vizualinį standartą (rodyklės, paslaugų simboliai, adresai, stendai, žemėlapiai)				
1.1.1.	Sukurti ženklavimo konceptą, paruošti prototipą	Įsivertinus teigiamus ir neigiamus elementus Didžiasalyje buvo nuspręsta gyvencivei suteikti tam tikro išskirtinumo per vientisą ir bendrai sutartą ženklų sistemą. Kai panašių vizualiką turintys ženklai žymi sodybose teikiamas paslaugas, ar parduodamas prekes. Kuriant ženklų koncepciją svarbu kartu prisiminti/sukurti ir tam tikrą legendą, kurios elementai galėtų atsispindėti ženkluose. Taip pat sūrio tematika gali būti įvertinta, nes šiai dienai stiprus sūrių gamybos ūkis kuria gyvencivei žinomumą ir lankytojų srautą. Medžiaga – metalas. Bendruomenė įgyvendinimą ir gamybą atliks daugiausiai savo pastangomis. Sudarė bendruomenės narių įgyvendinimo grupę: Gražina, Saulius, Jurgita	<ul style="list-style-type: none"> - Sukurta ir bendruomenėje pritarta ženklavimo koncepcija – 1 vnt.; - Suorganizuoti susitikimai su – pagal poreikį; - Parengtas prototipas– 1 vnt. 	2022	Bendruomenės, privačios, vietos verslo
1.1.2.	Individualių ženklų gamyba. Stendo lankytojams sudarymas. Perkėlimas į elektroninę erdvę	Bendruomenė sutars, kaip bus finansuojamos rodyklių ir ženklų gamybos sąnaudos. Taip pat bus sukurtas interaktyvus žemėlapis, informuojantis apie teikiamas paslaugas Didžiasalyje. QR kodo pagalba lankytojai patogiai galės sužinoti informaciją apie vietos gamintojus ir paslaugų teikėjus.	<ul style="list-style-type: none"> - Įrengtas stendas – 1 vnt. - Įrengti metaliniai ženklai šalia sodybų – pagal poreikį - Sukurtas interaktyvus žemėlapis ir www puslapis – 1 vnt. 	2022 - 2024	Bendruomenės, APVA kvietimų, Druskininkų rajono savivaldybės lėšos

1.2.	Verslumo skatinimas. Savipagalbos verslumo konsultacijos, skatinant vieni kitus plėsti ar inicijuoti veiklą. Bendravimo su klientais patirties dalinimosi mokymai				
1.2.1.	Patirties pasidalinimo diskusijos. Mokymai kaip spręsti konfliktines situacijas. Patirties pasidalinimas, kaip valdyti lankytojų srautą	Bendruomenėje išryškėjusios tendencijos į verslumą, ūkiškumą yra labai ryškios. Kuriant planą bet kokia problematika pirmiausiai analizuojama per galimybę tai išspręsti patiems. Bendruomenėje yra ir labai didelę patirtį turinčių verslininkų ir pradedančių. Tuo tikslu bus inicijuojama visa eilė priemonių, kad ugdyti visuotinį verslumą ir bendrą gebėjimų didinimą per keitimąsi patirtimi bendruomenėje. Taip pat žinių gavimų iš išorės konsultantų bei gebėjimų didinimą.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizuojami mokymai susiję su lankytojų pritraukimu – 2 per metus - Organizuojamos diskusijos ir kūrybinės dirbtuvės probleminių atvejų sprendimui – pagal poreikį 	2022 - 2027	Bendruomenės, Druskininkų rajono savivaldybės, VVG lėšos
1.2.2.	Sudaryti sąrašą, kurie galėtų verslauti. Patarti kiekvienam kokią naudą turėtų, ir kokie žingsniai turėtų būti padaryti. (PVZ. Padovanoti pirmuosius 50 levandų sodinukų)	Yra potencialą turinčių gyventojų, kurie turi resursus ir gebėjimus pradėti ir vystyti savo verslą. Taip pat yra gyventojų, kurie šalia savo veiklos galėtų pradėti verslą, kuriant aukštą pridėtinę vertę tiek paslaugų, tiek produktų gamybos srityse. Tik jiems labai sunku žengti į nežinomą veiklos teritoriją – verslą. Bendruomenės nariai, turintys patirtį ir galintis atlikti mentoriaus funkciją paskatintų pradėti teikti paslaugas ar gaminti produktus. Motyvuotų ir palydėtų pradinėje fazėje. Tam yra numatoma pradžioje identifikuoti potencialius verslininkus, vėliau su jais mezgant kontaktą, skatinti imtis veiklos. Bendruomenė numato įinicijuoti atskirą projektą, paskatinanti verslo pradžia nefinansinėmis paskatomis. Pavyzdžiui padovanoti pirmuosius 50 levandų sodinukų potencialiai levandų terapijos sodybai.	<ul style="list-style-type: none"> - Sąrašas potencialių verslininkų – 1 vnt. - Diskusijos, susitikimai su potencialiais naujais verslininkais – pagal poreikį - Bendruomenės programa verslumui didinti – 1 vnt. 	2022 - 2027	VVG, užimtumo tarnybos paramos priemonių, neformalaus ugdymo ir verslumo ugdymo savivaldybės ir nacionalinių priemonių lėšos

1.3. Bendruomeninio arba kooperuojantis verslo kūrimas Didžiasalyje					
1.3.1.	Vietos gyventojų produktų linija „Bilso gėrybės“	<p>Siekiant kurti vientisą pozicionavimo konceptą ir panaudoti vietos žmonių gebėjimus ir resursus, tikslinga įtraukti į veiklas ir bendruomenės narius, kurie užsiima tik smulkia produkcija arba tiesiog gali atlikti paslaugas. Tuo pačiu ir užsidirbti papildomų pajamų gyventojams per bendruomenę arba tarpusavyje susikoooperavus . Skatinsime gaminti „Bilso gėrybės“ prekinio ženklo ekologiškus ir autentiškus produktus rekreacinio turizmo lankytojams. Tai bus bendruomeninio verslo koncepto įgyvendinimas. Galimos pozicijos: “Bilso grybas” (sūdyti, džiovinti grybai); Organizmo valymo priemonės “Išrūgų šampanas”; “Bilso uogos” (marmeladai, džiovintos uogos); “Bilso kepsnys” – mėsos, žuvų produktai; „Bilso rankdarbiai“. Tuo tikslu subursime skirtingus produktus gaminančius bendruomenės narius ir per projektinę veiklą užsitikrinsime įrangos įsigijimą, ei vadybinio modelio sukūrimą</p> <p>1.3.3. Levandų edukacijų, terapijų sodyba</p>	<ul style="list-style-type: none"> - „Bilso gėrybės“ produktų idėjos aprašymas ir susitarimas kooperacijai - 1 vnt. - Bendruomeninio verslo projektas – 1 vnt. 	2024 - 2027	VVG lėšos, vietos verslo lėšos
1.3.2.	Vietos verslo teikiamos paslaugos „Bilso edukacijos ir pramogos“	<p>Siekdami Didžiasalyje sukurti prielaidas rekreaciniam turizmui, ne tik sieksime plėsti apgyvendinimo paslaugų pasiūlą, bet didinsime užimtumo ir neformalaus švietimo paslaugas. Tuo tikslu, tarpusavyje kooperuojantis, bendruomenės nariai vystys edukacinių programų bei pramogų pasiūlą. Bus siūlomos edukacijos: sūrių gamybos, kepinių kepimo, levandų eterinio aliejaus gamybos, keramikos lipdymo, kalvystės ir kitos edukacijos bei pramogos: jodinėjimas žirgais, žvejo plūdė, grybas ieško grybo, kaimiškos pirties terapijos ir kitos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Edukacijų skaičius – pagal poreikį; - Paslaugų skaičius – pagal poreikį; - pozityvus lankytojų vertinimas – padidėjimas per metus. 	2023 - 2027	Verslininkų lėšos, Vietos veiklos grupės priemonių lėšos.

2.	Transportas, rekreacijos infrastruktūra				
2.1.	Bendruomenės socialinis el. taksi su įkrovimo stotele				
2.1.1.	Projekto parengimas	Bendruomenė pasižymi labai išbarstytais ir nutolusiais vienkiemiais. Pagrindė ten gyvena garbaus amžiaus gyventojai, susiduriantys su susisiekimo ir problemomis. Jie yra mažiau galimybių turintys asmenys, lyginant su miestelių gyventojais. Siekiant juos įtraukti į bendruomenės veiklas ir net užtikrinti orų ir kokybišką judėjimo galimybių suvaržymą. Bendruomenė parengs socialinės atskirties mažinimo iniciatyvą – socialinis taksi. Sukurs sistemą apjungiančią senjorus, kurie gali vieni kitus pavežti, ar atvežti reikiamų produktų per savanorystę. Taip pat pavežimo paslaugos užsakymų tradiciją, kuri nežeistų drovumu pasižyminčio kaimo žmogaus. Tuo tikslu bus įsigytas elektrinis automobilis ir įkrovimo stotelė prie bendruomenės namų.	<ul style="list-style-type: none"> - Parengtas projektas – 1 vnt.; - Įsigytas automobilis – 1 vnt.; - Įrengta pakrovimo stotelė – 1 vnt. 	2023-2027	APVA lėšos, Europos solidarumo korpuso, kitų programų ir fondų lėšos
2.1.2.	Atsakingų savanorių, kurie vairuotų/ pavežėjų suradimas, iškvietimo sistemos sukūrimas	Iniciatyvos esminis elementas, kad bendruomenės senjorai per savanorystę padeda kitiems bendraamžiams. Tuo tikslu bus sukurta atsakingos savanorystės sistema, taisyklės, nes jiems bus patikėtas brangus materialinis turtas. Taip pat bus sukurta pavėžėjimų užsakymų sistema, patogi ir draugiška paslaugų vartotojams. Savanoriai prieš pradėdami darbą bus apmokomi, jiems suteikiama bendravimo žinių. Bus sukurta bendruomenės soc. taksi aptarnavimo standartas.	<ul style="list-style-type: none"> - Atsakingos savanorystės taisyklės vairuotojui – 1 vnt.; - Paslaugų užsakymo sistema – 1 vnt.; - bendruomenės soc. taksi aptarnavimo standartas – 1 vnt. 	2024-2027	Bendruomenės, Druskininkų savivaldybės, Nevyriausybių organizacijų fondo, Europos solidarumo korpuso ir kt. projektinės lėšos

2.2. Dviračių takas iki Druskininkų					
2.2.1.	Bendradarbiavimas su kitomis bendruomenėmis ir gyventojų nuomonės tyrimas	Dviračių tako poreikis yra didelis ir pagrįstas vystant šioje strategijoje numatytas veiklas. Tikslinga įvertinti aplinkinių bendruomenių interesus ir čia bendradarbiauti. Bus su šalia esančiomis bendruomenėmis sutarta kokie galimi alternatyvūs maršrutai dviračių takui. Bus atliktas gyventojų nuomonės tyrimas dėl tako poreikio. Numatomas gyventojų parašų surinkimas, kad tako įrengimui būrini darbai būtų įtraukti į savivaldybės planus	<ul style="list-style-type: none"> - Susitikimai su kitomis bendruomenėmis dėl tako reikalų – pagal poreikį; - Bendradarbiavimo tarp bendruomenių susitarimas dėl tako – 1 vnt.; - Kreipimasis į savivaldybę – pagal poreikį 	2022 – 2027	APVA priemonės, Druskininkų savivaldybės, Interreg Lietuva-Lenkija 2021-2027 m. programos lėšos
2.2.2.	Poilsio stotelių/ pikniko vietos įrengimas bendruomenės naudai	Bendruomenės narius svarbu įtraukti į diskusiją kokių įtraukios infrastruktūros elementų norėtų šalia dviračių tako	<ul style="list-style-type: none"> - Susitikimai su gyventojais – pagal poreikį; - Pasiūlymų savivaldybei dėl tako įtraukios infrastruktūros sąrašas – 1 vnt. 	2022 – 2027	APVA kvietimų, Druskininkų savivaldybės, Interreg Lietuva-Lenkija 2021-2027 m. programos lėšos
2.3. Namelių ant plaustų kaimelis					
2.3.1.	Parengti idėjos koncepciją, bendradarbiavimo tarp verslo ir bendruomenės verslo modelį	Bendruomenė, kaip katalizatorius, su suinteresuotais verslininkais (kurie norėtų būti kaimelio iniciatyvos dalis) suorganizuos kūrybines dirbtuves ir apibrėš esminius kaimelio Bilso ežeruose principus, estetines, teises ir kitas aplinkybes. Pagal poreikį, pasikvies konsultantus. Taip pat sumodeliuos verslo modelio projektą, vizualinį ir logistinį išpildymą. Bendruomenė parengs koncepciją.	<ul style="list-style-type: none"> - Susitikimai tarp suinteresuotų šalių – pagal poreikį; - Verslo modelio projekto. Verslo planas – 1 vnt.; - Kaimelio koncepcija – 1 vnt. 	2023 – 2027	Druskininkų savivaldybės, Interreg Lietuva-Lenkija 2021-2027 m. programos lėšos
2.3.2.	Užsitikinti vietos valdžios palaikymą. Išsiaiškinti teises aplinkybes	Įgyvendinant tokį projektą svaru užsitikinti vietos valdžios palankų požiūrį ir teisinę administracinę paramą. Tai pat svarbu atlikti teisinį vertinimą, aplinkosaugines ir kitas galimybes ir reikalavimus plaustams, ant kurių būtų įrengti nameliai	<ul style="list-style-type: none"> - Susitikimai su atsakingais vietos ir aplinkosaugos pareigūnais, diskusijos – pagal poreikį 	2023 - 2025	Bendruomenės ir vietos verslininkų lėšos

2.3.3.	Pagaminti prototipą, pradėti gamyba	Privalumas idėjos įgyvendinimui yra tai, kad plaustų ir namelių statymo pajėgumai yra Didžiasalyje, vietinių verslininkų. Bendruomenė turėtų suderinti estetikos reikalavimus šiems projektams	- Prototipas – 1 vnt.; - Pagaminti nameliai – pagal poreikį		Vietos verslo lėšos
2.4.	Praplatinti tarp Juodojo Bilso ir Baltojo Bilso esančią pralaidą, atidarant valčių, baidarių kelią				
2.4.1.	Išsiaiškinti technines ir juridines galimybes, kokių veiksmų reikia, kad įgyvendinti praplėtimą	Bendruomenė nori inicijuoti savivaldybės projektą, kad tarp Juodojo ir Baltojo Bilso būtų praplatinta ir padidinta pralaida, užtikrinant susisiekimą tarp ežerų valtimis. Tai būtų didintų patrauklumą poilsiui	- Susitikimai su savivaldos atstovais – pagal poreikį.	2022 - 2027	Bendruomenės lėšos
2.4.2.	Surinkti gyventojų parašus ir argumentuotai kreiptis į savivaldybę dėl projekto inicijavimo	Bendruomenė išsiaiškinusi galimybes inicijuos gyventojų ir suinteresuotų šalių parašų surinkimą bei kreipimąsi į savivaldybę dėl pralaidos platinimo projekto parengimo ir įgyvendinimo.	- Pilietinė iniciatyva, kreipimasis, susitikimai – pagal poreikį	2022 – 2027	Druskininkų savivaldybės, Lietuvos kelių direkcijos lėšos
2.5.	Bendruomenės pirtis ir kubilas				
2.5.1.	Prie bendruomenės namų pastatyti iki 80 kv.m. pirtelę	Bendruomenė inicijuos pirties prie bendruomenės namų statybą. Bus sutelkti kaimo gyventojai planavimui ir statymui pirties. Nors dauguma bendruomenės narių turi savo namuose pirtis, poreikis bendrai pirtčiai kyla dėl poreikio bendrauti. Taip pat šį pirtis bus išnaudojama, kaip rekreacinių paslaugų dalis. Joje bus organizuojami terapiniai seansai poilsiautojams.	- Pirties projektas – 1 vnt.; - Susitikimai planuojant pirties statybas bei derinant projektą – pagal poreikį	2022 - 2027	VVG, Druskininkų savivaldybės, Europos solidarumo korpuso ir kt. projektinės lėšos
2.5.2.	Talkų organizavimas, statybos. Veiklų vykdymas	Pirties statyboms bus naudojamas bendruomenės talkų būdas, kuris per bendrą veiklą apjungia bendrystei. Šalia pirties numatoma įsigyti ir kubilą	- Talkos pirties statybai – pagal poreikį; - Pirtis – 1 vnt.; - Kubilas – 1 vnt.	2022 – 2027	VVG, Druskininkų savivaldybės, Europos solidarumo korpuso ir kt. projektinės lėšos

2.6.	Bendruomenės namų šildymo sistemos keitimas iš atsinaujinančių šaltinių					
2.6.1.	Investicinio projekto parengimas	Bendruomenės namai yra šildomi malkomis. Tai reikalauja nuolatinės priežiūros ir yra nepatogu šaltuoju laikotarpiu organizuoti veiklas. Taršaus šildymo pakeitimas į oras – oras arba į oras – vanduo būtų pageidaujama bendruomenės. Pagal pastato būklę ir galimas alternatyvas būtų atliktas investicinis projektas su alternatyvų skaičiavimu. Šildymo šaltinio pakeitimas būtų skaičiuojamas kartu statant ir saulės jėgainę, kuri turėtų kompensuoti elektros kainas. Projektuojant elektrinės pajėgumą būrų įvertintas energijos poreikis bendruomenės teritorijos apšvietimui bei soc. taksi elektromobilio elektros energijos sąnaudoms. Bendruomenė nori taršų šilumos šaltinį pakeisti į atsinaujinančios energijos.	- Investicinis projektas – 1 vnt.; -	2023 - 2027		APVA priemonės, Druskininkų savivaldybės, Interreg Lietuva-Lenkija 2021-2027 m. programos lėšos
2.6.2	Paraiškos parengimas ir rangos darbai	Bus įgyvendinama pagal geriausia, naudingiausią bendruomenei alternatyvą	- Rangos darbų sutartis – vnt. pagal poreikį	2023 - 2027	-	APVA priemonės, Druskininkų savivaldybės, Interreg Lietuva-Lenkija 2021-2027 m. programos lėšos
3.	Bendruomenės veiklos stiprinimas					
3.1.	Teatras					
3.1.1.	Surinkti trupę. Organizuoti veiklą	Bendruomenėje veikė teatras. Ši veikla labai sujungia ir suartina bendruomenės narius. Tai puiki galimybė bendravimui ir bendruomeninio jausmo stiprinimui. Bendruomenėje yra pakankamai narių, kurie nori atgaivinti scenos jaudulio pojūtį.	- Repetacijos - pagal poreikį	2022 - 2027	-	Bendruomenės lėšos, Nevyriausybinų organizacijų fondo projektinės lėšos

3.1.2.	Kreiptis į savivaldybę dėl meno vadovo etato	Bendruomenėje yra narių, kurie nori repetuoti, vaidinti, rengti pasirodymus. Tačiau profesionalaus meno vadovo nėra. Todėl yra poreikis, jog savivaldybė skirtų bent 0,5 etato	- Prašymas savivaldybei – 1 vnt.	2022 2027	- Druskininkų savivaldybės biudžeto lėšos
3.2.	Bendruomenės aktyvo stiprinimo ir motyvacijos renginiai				
3.2.1.	Susidaryti metų programą, Metinis renginių kalendorius, kokių renginių aktyvas nori (min 4 renginiai)	Bendruomenei yra labai naudinga pasirengti metų planą. Iš anksto numatyti renginių datas, kad gyventojai, norintys prisidėti prie organizavimo ir dalyvauti galėtų išlanksto planuoti asmeninius reikalus. Planas bus skelbiamas ir matomas. Taip pat bus atlikta apklausa ir nustatyta, kokių renginių ar tematikų bendruomenės nariai norėtų. Bus sudarytos sąlygos patiems bendruomenės nariams prisiimti atsakomybę ir organizuoti norimus renginius, taip auginant jų motyvaciją veikti bendruomenės labui. Bus sudaryta ir paskelbta viešai veiklos strategijos įgyvendinimo grupė, kuri kartą per ketvirtį susirinks įvertinti įgyvendinimo eigą. Bus sutarta ir nuspręsta kurie nariai už kurias veiklas atsakingi ar koordinuojantys.	- Metų renginių kalendorius – 1 vnt.; - Apklausa dėl bendruomenės narių poreikių – kartą per pusmetį; - Pasiskirstytų atsakomybių veiklos strategijai įgyvendinti sąrašas - Veiklos strategijos įgyvendinimo vertinimas – 1 kartas per ketvirtį	2022 2027	- Savivaldybės lėšos, fondų projektinės lėšos

3.2.2.	Švenčių, paminėjimų organizavimas	Pagal sudarytą kalendorių organizuojamos tradicinės ir proginės šventės; Bendruomenės nariai jau yra pripratę dalyvauti kasmet vykstančiose šventėse. Ir tai labai sutelkia bendruomenės narius. Bus naujovė, nes pagal pasitvirtintą kalendorių sieksime, kad kiekvienos šventės organizavimui būtų skirtingi bendruomenės nariai, tokiu būdu bus dalinamasi atsakomybe tarp bendruomenės primininko ir kitų, tuo pačiu bus didesnė įtrauktis į aktyvų veikimą bendruomenėje.	- Švenčių organizavimas – pagal poreikį	2022 - 2027	Bendruomenės, savivaldybės, verslo paramos lėšos
--------	-----------------------------------	--	---	-------------	--